

Волинська абетка

Йосип Струцюк

Абетка наша є проста
і народилась нині
там, де сховавсь під верби став
на нашій на Волині;
там, де сідають вечори
всі дружно за вечерю,
і де веселка кольори
вже підбирає червню.

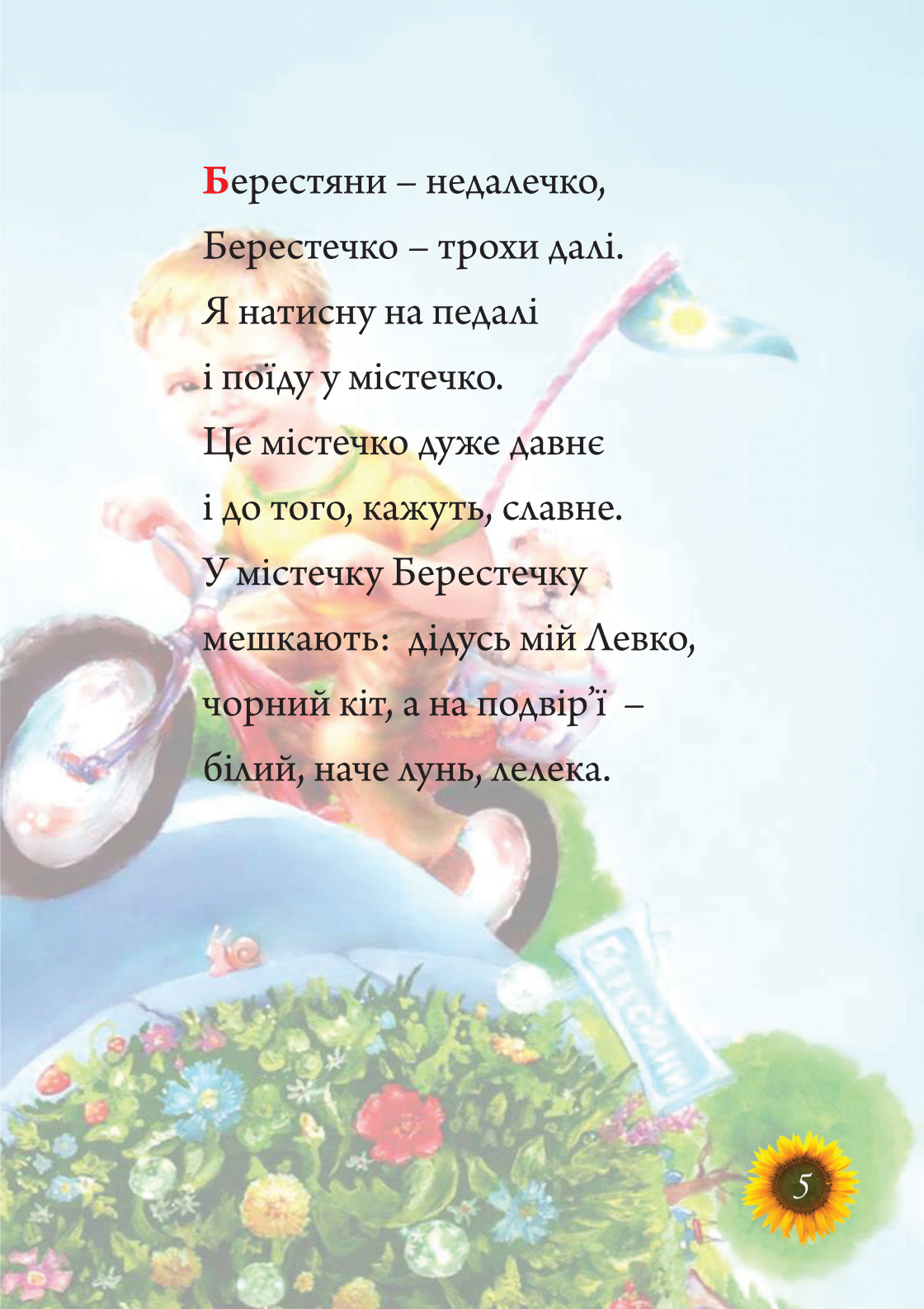

A

Б

Берестяни – недалечко,
Берестечко – трохи далі.

Я натисну на педалі
і поїду у містечко.

Це містечко дуже давне
і до того, кажуть, славне.

У містечку Берестечку
мешкають: дідусь мій Левко,
чорний кіт, а на подвір'ї –
білий, наче лунь, лелека.

B

ВОВЧИ ЯГІДКИ

– Ягідки – то штука гожа,
вгамувати голод можна, –
каже сам до себе вовк.

Розкусив одну й... замовк.

– Що за ягоди такі:

ні солодкі, ні гіркі,

ані кислі, ні солоні,

тільки й того, що червоні!..

Просто дивно, хто б то міг

вовчими назвати їх?

Ганя гарно вишиває,
вишиваючи співає:
«Гуси, гуси, гусенята,
візьміть Ганю на крилята!»
... Але гуси не схотіли,
ген за море полетіли.

T

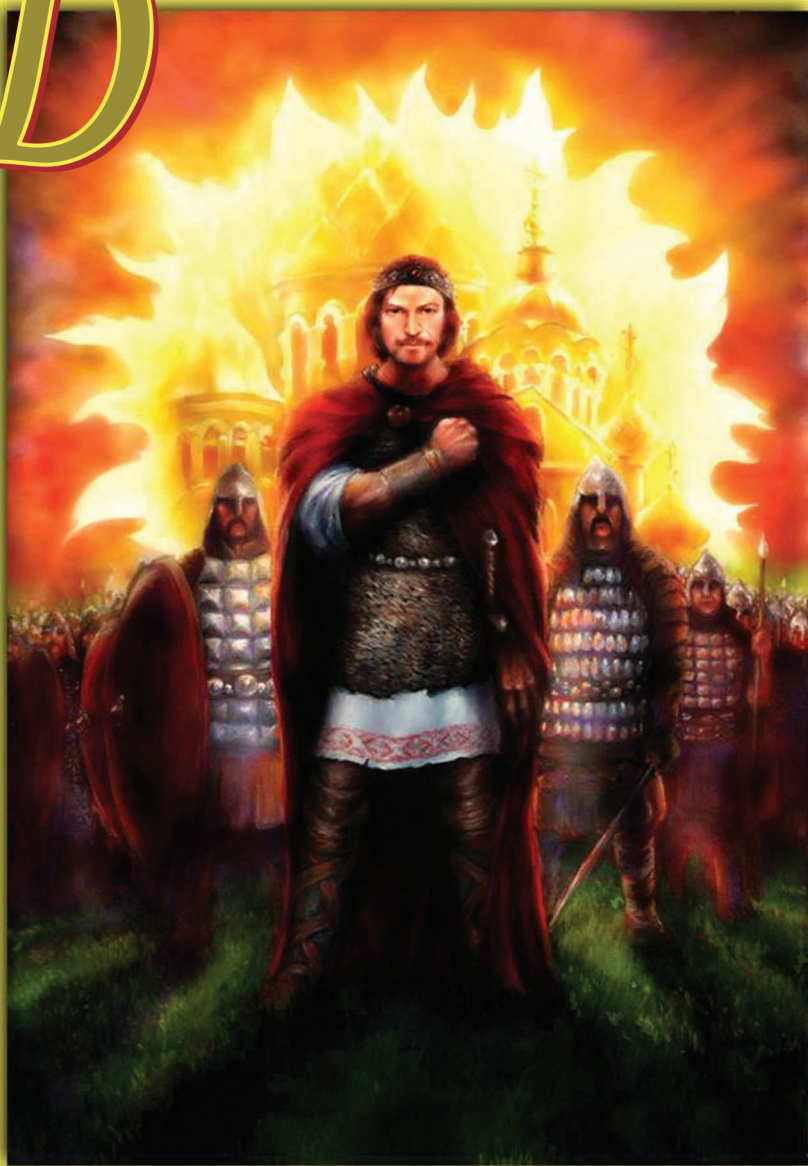

Гвалт зчинився спозаранку!
Що ж там коїться на ганку!
Сміх і галас надворі –
прилетіли ж снігурі!

T

D

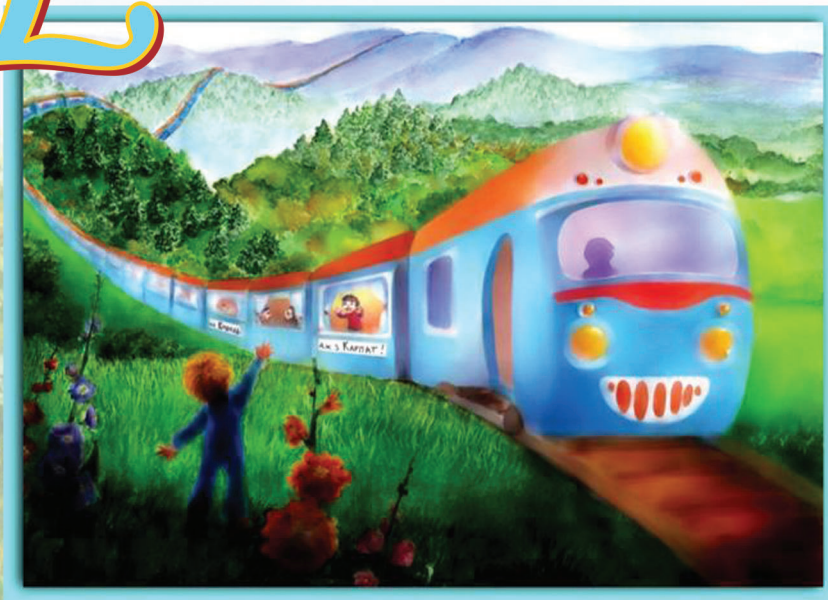

ДАНИЛО

Був у нас король Данило.
Славен той король донині,
бо в державі нашій давній
всі його діла – преславні.
Будував високі храми,
воїнства мав вельми много*
і змагався з ворогами
так, як мало хто до нього.

* По-давньоукраїнському «багато».

Е

Ешелон помчав на Ковель
і помчав не випадково,
бо у ньому аж з Карпат
повертається мій брат.

Є в нас Турія і Прип'ять,
Стир, і навіть Тайна є.
Є ще й річка Веселуха*
і при ній – село моє.
Є, звичайно, різні села,
а моє таки веселе,
бо дзвінки і голосні
линуть завжди тут пісні!

Є

* Турія, Прип'ять, Стир, Тайна, Веселуха –
річки на Волині.

Ж

Журавлина і ожина
у гаях довкруз росте.
А за хвірткою калина
завжди зустріча гостей.

ЗОЗУЛИНІ ЧЕРЕВИЧКИ

Рясно квітнуть коло річки
зозулині черевички.

Йдуть гуртом до річки діти
і гуртом збирають квіти.

З

Аж присіли і гадають:

«Як зозулі їх взувають?»

Та ж вони такі блаґенькі

й на зозулю замаленькі.

Як це можна в них ходити?» –

зрозуміть не можуть діти.

W

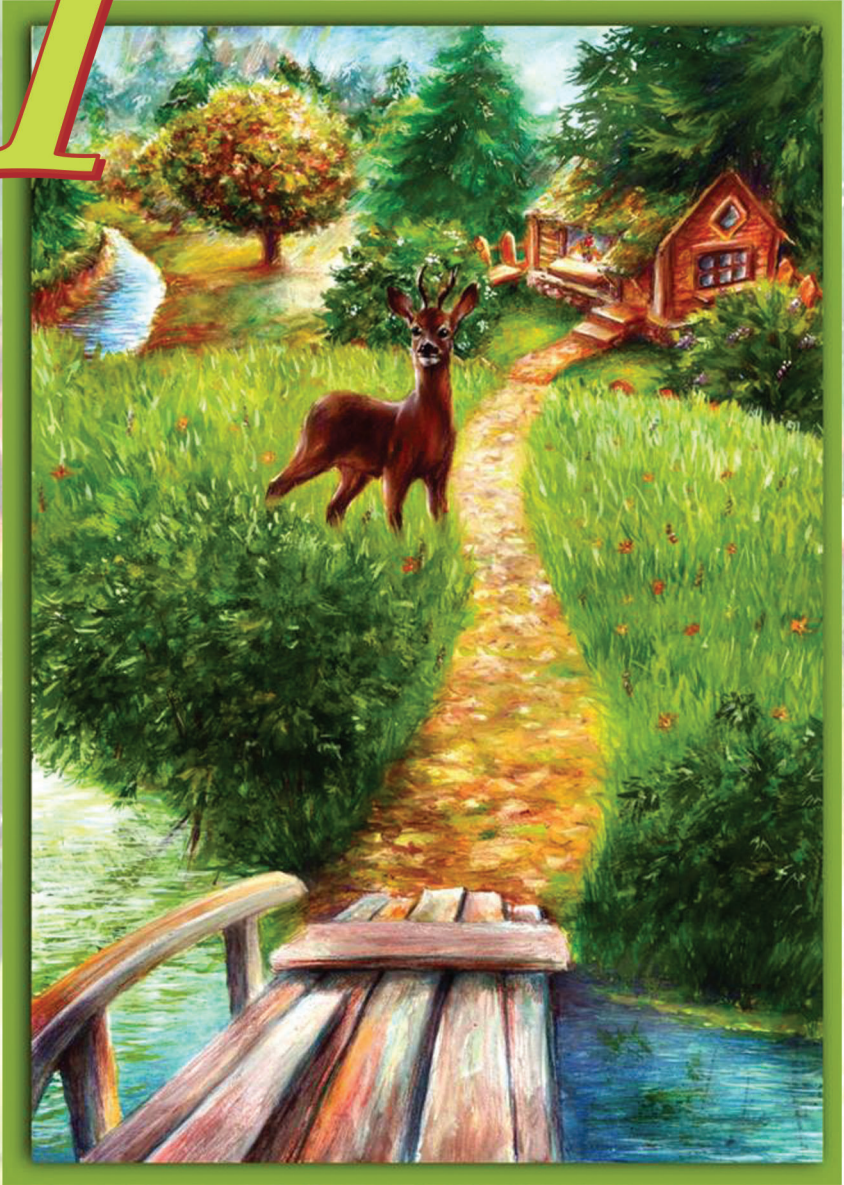
ИРІЙ

Вже покинули гаї
і дрозди, і солов'ї.

Дикі гуси і лелеки
відлетіли в край далекий.

Тільки півень на подвір'ї
геть забув про власний ирій,
тому вискочив на пліт
і горланить на весь світ!

I

Іди, іди, дощину,
на вербову дощечку,
на кленову кладку,
на соснову хатку,
бо в ту хатку край села
нас козуля завела.

ї

Їхали ми, їхали
крізь чотири віхоли,
літаком перелетіли
ще чотири заметілі.
Вже за Свितязем під вечір
завітали й до хуртечі...

Йосип каже до Марії:
«Вже, Маріє, вечоріє,
наш Ісусик хоче спати,
треба його колихати,
бо узавтра на зорі
прийдуть в гості три царі,
а по тому в дальню путь
янголи їх поведуть».

Й

K

КАРУСЕЛЬ

Позбігалися мурашки
до високої ромашки.

– Аби ми були веселі –
будь, ромашко, каруселлю!

Л

ЛЕСЯ

Мама випрала беретик
й простягнула донці:

– Вийди, Лесю, на подвір'я
і повісь на сонці. –

У сльозах вернулась Леся:

– Я й на стільчик стала,
і на лавку, а до сонця
так і не дістала!

М

МАСЛЮЧОК

За село в соснячок
завітав маслючок.

Соснячок – молодий,
маслючок – золотий.

Відтоді маслючок
полюбив соснячок
й з нетерпінням в лісок
дожидає діток.

НІЧ

В небі місяць срібнобокий
з хмари в хмару утіка.

Сном глибоким спить ріка,
степ і луг – широким.

А за озером село
у свій сон давно лягло.

Н

O

ОЗЕРО

Не шелесне осока,
жаба глухо кумка.
Причаїлася вертка
в очереті щука.
Впали роси на траву.
Тут у ніч погожу
вудить зорі сом на вус,
а зловить не може.

П

ПОЛЯНА

Джміль заскочив на поляну,
став на лапки, все оглянув:
– Краєвиди небувалі!
Скільки тут росте конвалій!

Не конвалії – віночки,
а які у них дзвіночки! –
І трясе квітки, й гукає,
джмеленят у гай скликає.

РІЗДВО

Хай за вікном хуртеча злиться,
а нам співати і радіти.

Горить ялинка у світлиці –
з Різдвом Христовим, любі діти!

Р

C

СИНИЧКА

Стука у вікно синичка.

Може, проситься на нічку?

Запросив би гостю в хату,

але в хаті – кіт вухатий.

Краще їй житло збудую

і казками нагодую.

Т

ТВЕРДИНЯ

зупинилася в Луцьку

коло річки

і пильно крізь бійниці

видивляє

сполохане першим крижнем

вранішнє плесо.

У

УКРАЇНА МОЯ

Коси в лузі дзвенять, і зозуля кує.
То – моя сторона, то – Полісся моє.
І карпатські плаї, і дніпровські сади,
і пісні, як ніде, і степи, як завжди.
І високий політ, і широкі поля –
все то рідна земля, Україна моя.

9

Фарба в осені яскрава
як і зліва, так і справа,
як і зверху, так і знизу
повно листя, повно хмизу...
Ми нарешті помічаєм,
що й дощів вже вистачає.

Х

Хвиля Свитязя гучна –
на весь світ іде луна!

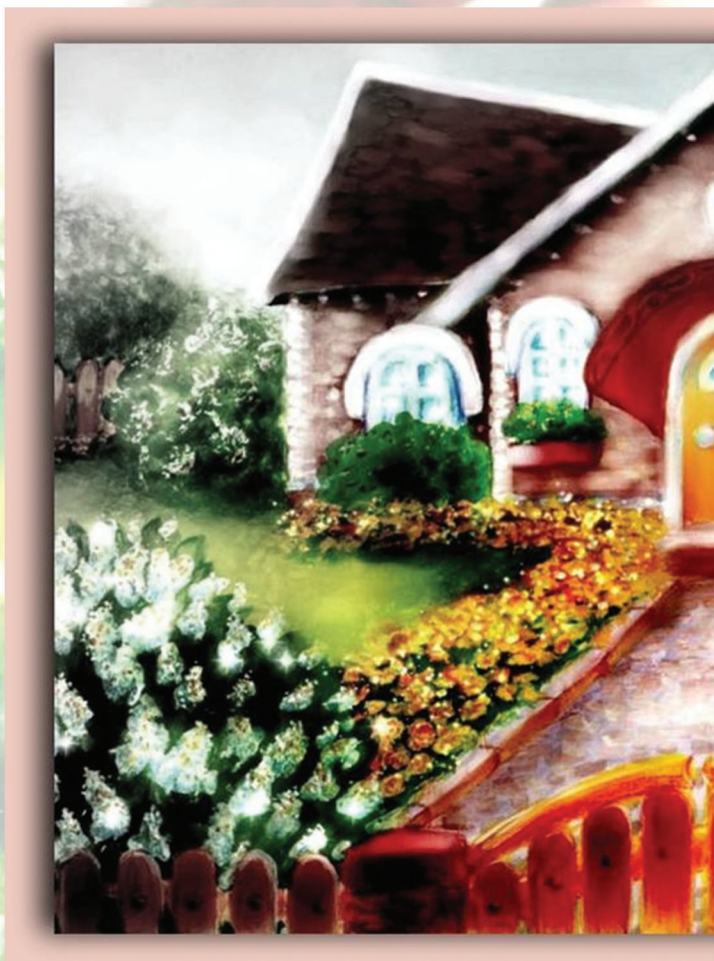

Цумань – місто невеличке,
а крізь нього тече річка,
а у річці, між дубами,
пахнуть досвітки грибами.

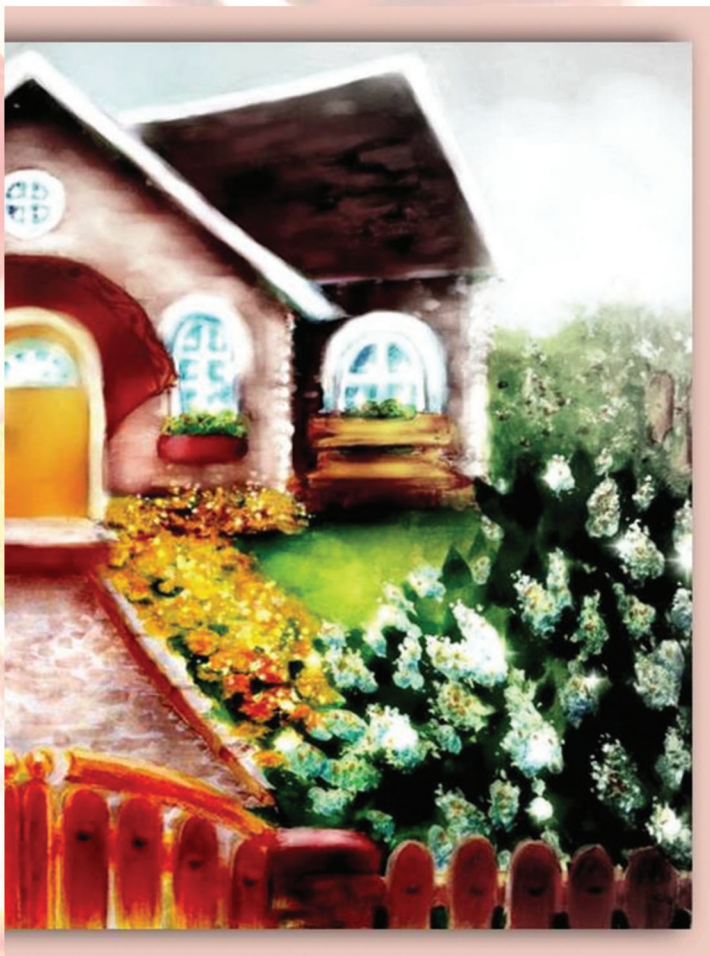

Ч

Чорнобривці коло хати
взявся вітер колихати,

вже й черемха край воріт
білим полум'ям горить.

III

ШПАКИ

А весною з-за ріки
прилетіли вже й шпаки...
– Як же птахам не радіти,
не співати? – кажуть діти. –
Коли наші шпаківниці
вже вподобали й жар-птиці!

Щ

ЩЕНЯ

У нас росте мале щеня,
таке вродливе цуценя.

Так мило й радісно росте,
що аж бузок навкруг цвіте!

ь

Було «сіл», а стало «сіл**ь**»,
було «кін», а стало «кін**ь**».

Так і чути звідусіль:

«Якось все тут навпаки...»

Ось тобі і новина.

Ось тобі і м'який знак.

Ю

Юрчик – палки в руки
і на лижі став.
А гора – висока,
а гора – крута.
Відштовхнувся рвучко
так, як тільки міг, –
й полетів донизу
головою в сніг.

Я

Я – КОЗАК

Що би хто не звелів,

що би хто не казав,

я сьогодні таки

запорізький козак.

В мене коник – баский,

в мене шабля – лиха.

Ворог схоче прийти –

бережеться нехай!

*Видання здійснене
за фінансової підтримки експертної ради
з питань видавничої справи
Волинської обласної державної адміністрації*

УДК 821.161. 2-3
ББК 84.4 УКР 6
С 87

Літературно-художнє видання

Йосип Георгійович Струцюк

Волинська абетка

Редактор – Олена Пашук
Художник – Наталія Булеца
Макетування Ірини Маліневської

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Arno Pro.
Наклад 1000 пр.

Видавництво
«Волинська мистецька агенція “Терен”»
43025, м. Луцьк, Головоштамт, а/с 157
Тел. 050-6743321
Ел. пошта: teren.lutsk@gmail.com

Свідоцтво Державного комітету
телебачення і радіомовлення України
ДК № 1508 від 26.09.2003 р.

С 87 Струцюк Н.Г. Волинська абетка. – Луцьк: ВМА “Терен”, 2013. – 52 с.

ISBN 978-617-7117-05-5